

Syng eller skriv en Nepal-rap med Per Vers

Her kan du at lave en sjov aktivitet med eleverne, der involverer musik og lyrik.

I kan se og høre en fed rap med Per Vers og DR's børnekor om forskellen på børn i Nepal og i Danmark. I kan selv synge med. I kan arbejde med tekstforståelse.

Og I kan også selv prøve kræfter med raplyrik. Per Vers giver nemlig her en stribe tips til, hvordan eleverne kan skrive et rap-vers, som følger samme form som hans egne.

Nederst i opgavearket finder du Per Vers' sangtekst, klar til udprint.

Det Tredje Øje

Opgaveark #01

Side 2/5

2015 BØRNE-
NES U-LANDS
KALENDER

Rapperen Per Vers har skrevet sin første rap for børn nogensinde, som I kan synge med på i klassen – eller digte videre på.

BAGGRUND OM PER VERS OG SANGEN

Per Vers – eller Per Udal, som hans borgerlige navn er – er et sprogmenneske ud over det sædvanlige. Han er blevet kaldt ”sprog-toldmand” og modtog Modersmål-Prisen 2014. Han lægger ordmosaikker og drejer betydninger, der ofte rammer hovedet på sømmet og tvinger lytteren til lige at fundere en ekstra gang. Det gør det ekstra interessant at arbejde med hans tekster.

Det oplever man også her i den rap om Nepal, som han har skabt til Børnenes U-landskalender – ”På toppen” eller ”Langt ude i nutiden”, som var sangens arbejdstitel. Det er ikke en sang, der bare lige er rystet ud af ærmet. Processen løb over flere måneder. Per Vers er ambassadør for CARE Danmark, men måtte sætte sig ind i både børnenes situation i projektområdet og i Kim Langers bog ”Det tredje øje”. Han fortæller også, at det var en ny og sjov udfordring for ham nu at skulle arbejde med sprog og rap rettet mod børn.

Musikken og musikvideoen har han skabt sammen med dygtige folk, han er vant til at producere med – og DR’s børnekor har også lagt kræfter i projektet.

AKTIVITET: SE MUSIKVIDEOEN OG SYNG SELV MED

Du finder både film og lydfiler til sangen i filmbanken i hjemmesidens lærer-univers. Teksten til rap’en står nederst i dette opgaveark.

- Introducer med den lille film, hvor Per Vers fortæller lidt om arbejdet med sangen.
- Vis musikvideoen.
- Print teksten til eleverne, eller vis den på projektor/smartboard.
- Syng med på musikvideoen, eller syng til musikken alene. Du finder nummeret i tre udgaver inde i filmbanken:
 - En udgave med den komplette sang.
 - En udgave uden Per Vers’ vokal, men stadig med DR’s Børnekor på omkvædene.
 - En udgave, hvor kun baggrundsmusikken er med.

Lydfilerne kan du afspille direkte på hjemmesiden, eller du kan downloade dem og afspille dem med f.eks. en MP3-afspiller, med iTunes eller lignende.

Det Tredje Øje

Opgaveark #01

Side 3/5

2015 BØRNE-
U-LANDS
KALENDER

OPGAVE: FORTOLKNING – OPDAG SPEJLINGER OG BETYDNINGER

Gennemgå teksten med eleverne, og inviter dem med på at opdage, hvad der gemmer sig bag ordene. Selv om ordene er enkle, bruger teksten nogle af de samme greb til at lege med betydninger, som i ”voksen” lyrik. Der gemmer sig flere små ”tankevækkere”, som kan diskuteres i klassen. Per Vers hverken dømmes eller løfter pegefingre, men inviterer til at grunde lidt over ligheder og forskelle.

Find ligheder og forskelle på de to vers:

Versene er opbygget, så de hele vejen spejler hinanden.

- Vers 1: Om danske Karl – en dreng.
- Vers 2: Om nepalesiske Komal – en pige.
- Linje 1: Karl/Komal præsenteres.
- Linje 2: Her bor de.
- Linje 3-4: Det synes de selv om skolen.
- Linje 5-6: Det synes deres forældre om skolen.
- Linje 7: Deres reaktion på forældrene.
- Linje 8: Deres holdning til at komme for sent.
- Linje 9-10: Om at komme hen til skolen.
- Linje 11-12: Sådan er der i skolen.
- Linje 13-14: Hvad skal man med skole?
- Linje 15-16: Deres tanker om skole og frihed.

Forslag til videre samtale:

Der er stof til samtaler om flere emner – afpas efter dine elever. Her er nogle eksempler:

- Hvad vil det sige at være på toppen – hvordan er den danske dreng på toppen, og hvordan er den nepalesiske pige på toppen?
- Hvad mener teksten med, at alle skal opad og med, at de ikke kan komme ned – hvordan er det forskelligt for det danske og det nepalesiske barn?
- Hvad mener dine forældre om, at du går i skole – og hvad synes du om det?
- Hvad synes du selv er de vigtigste ting ved at gå i skole?
- Hvad er det vigtigste, du laver, når du ikke er i skole?
- Komal vil gå i skole for at blive fri, men Karl vil gerne være fri for alt for meget skole. Hvorfor det?

OPGAVE: SKRIV SELV ET TREDJE VERS – OM KLASSEN ELLER OM DIG SELV

Lad klassen selv arbejde med at skrive en rap. De ”tomme” lydfiler med musikken alene eller kun med kor på giver jer mulighed for at skrive et eget vers – eller flere – og selv opføre det i klassen eller f.eks. for forældrene.

Du kan lade klassen digte i fællesskab, eller du kan inddele dem i grupper, der skriver f.eks. to, fire eller otte linjer hver. Overvej at involvere en musklærer i arbejdet.

Per Vers' skrivetips:

- Lad det tredje vers handle om ét bestemt, dansk barn – eventuelt et, eleverne selv opfinder.
- Start med at lave et tema for, hvad jeres vers skal handle om: Hvad er det særlige ved ham/hende?
- Opbyg versets indhold efter samme skabelon, som Per Vers har brugt i sine to.
- Begynd arbejdet på hver linje med bare at fokusere på, hvad I har på hjerte lige her. Formuler i ren prosa, hvad I synes, der skal fortælles, linje for linje. For hvis I starter med at prøve at få det hele til at rime og passe, ender det nemt i ren form, og I bliver låst af nogle bestemte ord eller rim.
- Opbyg en rim-pulje: Lav først en stribe stikord – f.eks. 10 gode associationsord, der lige rammer jeres emne/person. Find så nogle rimpar, der passer til. Det er OK at starte med bare at finde 5-6 rim.
- Leg med ordene til de enkelte linjer: F.eks. kan det føre til nye rim, hvis man sætter et ord i flertal – f.eks. fra højhus til højhusene, der så kan rime på susende. Eller man kan snuppe en endelse af, så klass' rimer på plads.
- Først nu skal I begynde at tænke i rap og rytme.
- Brug to rimpar til at lave fire rap-linjer med. F.eks. som i verset om Karl: Ment'/sent og vejen/legen. Nu har I et lille digt på fire linjer. Sig det så til rytmen, skær evt. et ord ud eller læg lidt til – så har I en rap.

TIP TIL AT FÅ LINJERNE SKÅRET RIGTIGT TIL:

Hele Per Vers' rap er opbygget som 4/4: Hver linje passer på at tælle 1-2-3-4. For at få det til at passe og swinge godt, skal enten enderimet eller hele slutordet (f.eks. ment/sent) ligge præcis på 4-slaget.

Nu I kan træne raprytmen ved bare at sige slutordet for hver linje, mens I tæller: 1-2-3-ment', 1-2-3-sent, 1-2-3-vejen, 1-2-3-legen osv.

Til sidst gælder det om for hver linje at passe resten af linjens tekst ind, så den kan siges på 1-2-3. Når man rapper, kan man sagtens lige fylde et par ekstra stavelser ind eller holde en lille pause undervejs mellem ordene på 1-2-3 – når bare slutordet med rimet kommer lige på 4-slaget!

“På Toppen”

(langt ude i fremtiden)

1. VERS

Det her det ' Karl, Karl er en kraftka'l.
Han bor i nr. 12 – helt opp' på anden sal.
Ka' godt li' sin skole, men ku' godt nøjes med det halve,
især om morgenen når øjnene er sprækker, der er meget smalle.
Mor si'r: “Nu skal du altså afsted, for
far og mig vil ha' en leder, ikk' en eftersidder!”
Og Karl forstår godt, hvad hun ment'
og det er ikke fordi han vil komme for sent.
Og skolen ligger lige ovre på den anden side af vejen,
han har bare lige så godt gang i legen.
Nu sidder han så der – på sin plads,
og jo, han går i en go' klass'
Gode venner, gode lærer', men han længes hjem til nr. 12
til fodbold og spilkonsol.
Så hånden op: “Må vi få tidligt fri”?
Det er svært at sidde still' på en røv med ild i!

OMKVÆD 1:

For vi ' på toppen,
og vi ka' ikk' komm' ned.
For vi er på toppen – toppen
– toppen.

Mathi! – Mathi!
Hami sabai bhanda
Mathi! – Mathi!
Hami sabai bhanda – mathi!

Oversættelse af omkvæd:

Opad! – Opad!
Os alle sammen
Opad! – Opad!
Os alle sammen – Opad!

2. VERS

Det her er Komal, Komal går med sjal.
Komal bor på en bjergtop i Nepal.
Ka' godt li' sin skol', vil ikk' nøjes med det halv'
Heller' ha' den fordoblet og få proppet sin skal.
Far si'r: “Du behøver ikk' afsted, for
mor og mig vil heller' ha' dig hjemm' til at passe geder!”
Og Komal ved, vejen den er stejl og sten't,
men hun VIL ikk' komm' for sent.
Op klokken fem, så hun når ringetiden.
To timers træls travetur ned af bjergsiden.
Men nu sidder hun så der ...
på sin stol, lykk'lig for at komm' i skol'
For når gederne bræg'r, længes hun efter sin klass'
for det ' den en'ste vej ud af det bjergpas
Så hånden op! Hun vil være fri.
Fri til selv at vælg' præcis hva' hun vil bli'...

OMKVÆD 2:

For vi ' på toppen,
og vi ka' ik' komm' ned.
For vi er på toppen – toppen
– toppen.

Mathi! – Mathi!
Hami sikorma!
Mathi! – Mathi!
Hami sikorma! – Mathi!

Oversættelse af omkvæd:

Opad! – Opad!
Vi er på den højeste top!
Opad! – Opad!
Vi er på den højeste top! – Opad!